

Απαντήσεις Αρχαίων Ελληνικών

- A1.**
1. Λάθος «ἵνα μή κατά πόλεις ... δικαίοις»
 2. Σωστό «ὥσπερ ἀγέλης ... συντρεφομένης»
 3. Λάθος «Οὐ γάρ, ὡς Ἀριστοτέλης συνεβούλευεν αὐτῷ ... Τήν ἡγεμονίαν»
 4. Σωστό «οὓς τῷ λόγῳ ... βιαζόμενος»
 5. Λάθος «ἄλλοφύλους δέ τούς πονηρούς»

B1. Η εκστρατεία του Αλεξάνδρου δημιούργησε ένα οικουμενικό κράτος (που εκτεινόταν από την Αδριατική έως τον Ινδό ποταμό και από την Κασπία έως την Αίγυπτο). Το κράτος αυτό περιελάμβανε ένα πλήθος λαών με διαφορετικές γλώσσες, θρησκείες, νοοτροπίες και παραδόσεις. Ο Αλέξανδρος κατανόησε ότι, για να κυβερνηθεί αυτό το κράτος, έπρεπε να εφαρμοστεί μια πολιτική που θα γινόταν αποδεκτή από τους διαφορετικούς λαούς. Έτσι, επιδίωξε να φανεί πως συμπεριφέρεται προς όλους τους κατοίκους του κράτους του όχι ως κατακτητής αλλά ως αγαθός ηγεμόνας που επιτελεί μια θεϊκή αποστολή. Πρόβαλλε την πεποίθηση του πως με την εκστρατεία και τις ενέργειές του εκπλήρωνε ένα θεϊκό σχέδιο («ἤκειν θεόθεν»), μια θεϊκή αποστολή για την επιβολή μιας οικουμενικής τάξης πραγμάτων («κοινός ἄρμοστής») και τη συμφιλίωση όλων των λαών («διαλλακτής τῶν ὄλων»). Ήθελε να δημιουργήσει ένα οικουμενικό κράτος στο οποίο όλοι οι λαοί θα ζούσαν συμφιλωμένοι, ισότιμα και δε θα αισθάνονταν κάποιοι ότι ήταν υποταγμένοι σε άλλους, πράγμα που θα γεννούσε εξεγέρσεις και συνωμοσίες από τη μία πλευρά αλλά και τιμωρητικές συμπεριφορές από την πλευρά του κατακτητή.

Ο Αλέξανδρος επιδίωκε οι φυλές και οι λαοί που συναντούσε κατά την εκστρατεία του να εντάσσονται ειρηνικά στο κράτος του, αλλά όσους δεν έπειθε να ενωθούν μαζί του χωρίς αντίσταση τους κατακτούσε με τη δύναμη των όπλων («συνῆγε τοῖς ὄπλοις βιαζόμενος»). Ακόμη, ενσωμάτωνε τους κατακτημένους λαούς στο κράτος του εφαρμόζοντας ένα πρόγραμμα πολιτισμικής ομογενοποίησης. Πάντως, ο νέος ελληνιστικός κόσμος που προέκυψε από την εκστρατεία του Αλεξάνδρου ανέδειξε καινούργιες αξίες, που υπονόμισαν τις αξίες των πόλεων - κρατών. Και στο ηθικό - πολιτικό επίπεδο, η ηθική του δασκάλου του Αλέξανδρου, τον Αριστοτέλη,

αντιστοιχούσε στη μικρή κλίμακα μιας πόλης και όχι στην αναδυόμενη οικουμένη.

Επεδίωξε επομένως να αναμείξει τους διαφορετικούς τρόπους ζωής, τα ήθη και τα έθιμα, προκειμένου όλοι μαζί να συναποτελέσουν ένα αρμονικό σύνολο, στο οποίο ο καθένας θα είχε τη θέση του. Η ανάμειξη αυτή των διαφορετικών τρόπων ζωής αφορούσε ακόμα και τους τρόπους ένδυσης («κοινάς έσθῆτας») και διατροφής («κοινάς τραπέζας»). Επίσης στο πλαίσιο αυτό μεγάλη ήταν η σημασία των μεικτών γάμων που ενθάρρυνε ή οργάνωσε, οι οποίοι αποτέλεσαν ένα αποτελεσματικό μέσο για τη συμφιλίωση Ελλήνων και Περσών. Η ανάμειξη αυτή παρομοιάζεται με κούπα φιλίας («ὡσπερ ἕν κρατῆρι φιλοτησίω»). Με μια μεταφορική εικόνα παρουσιάζει του Αλέξανδρο να αναμειγνύει και να ομογενοποιεί μέσα σε ένα μεγάλο αγγείο τους διαφορετικούς λαούς και τα πολιτισμικά στοιχεία καθενός.

Όλα τα προαναφερθέντα δημιουργούν τη νέα οικουμένη που αντικαθιστά την παραδοσιακή αντίληψη για την πατρίδα. Έτσι ο Αλέξανδρος επέβαλε σε όλους να θεωρούν ως πατρίδα τους την οικουμένη και όχι μόνο την πόλη από την οποία προέρχονταν («πατρίδα μὲν την οἰκουμένην»). Η αγάπη προς την πατρίδα συνεχίζεται να θεωρείται βασικό καθήκον, ωστόσο ήδη οι Κυνικοί επαναπροσδιορίζουν τη σημασία του όρου. Καθώς το άτομο δεν προσδένεται ούτε περιορίζεται στην πόλη και τον τόπο του, ο όρος διευρύνεται, για να συμπεριλάβει ολόκληρο τον κόσμο. Η αντίληψη ότι υπάρχει ουσιαστική ή φυσική σύνδεση του καθενός με την ανθρωπότητα, η προτεραιότητα της ανθρώπινης ιδιότητας, είναι η βάση του στωικού κοσμοπολιτισμού.

B2.

Πλούταρχος

1)

- "πάντας ανθρώπους ἡγώμεθα δημότας καί πολίτας"
- "εἷς δέ βίος ἦ καί κόσμος, ὡσπερ ἀαγέλης συννόμου"
- "νόμῳ κοινῶ συντρεφομένης"

2)"ὡσπερ ὄναρ ἢ εἶδωλον εὐνομίας φιλοσόφου»

και σχόλιο βιβλίου εὐνομία και πολιτεία

Μάρκος Αυρήλιος

1) «Εἶμαι μέρος ενός συνόλου που υπακούει σε φυσικούς νόμους» και «με συνδέει μια συγγένεια με τα ομοειδή μέρη»

2) «δεν θα πράξω τίποτε το ακοινωνήτο, και ακόμη περισσότερο, θα κατευθύνω κάθε μου παρόρμηση προς το κοινωνικό συμφέρον.

- B3.** α. ένταση
β. προαιρετική
γ. κράση
δ. πληθυσμού
ε. χρήσης

- B4.** 1 → γ
2 → α
3 → β
4 → α
5 → α

Γ1. Οι αρχηγοί στη Σάμο και κυρίως ο Θρασύβουλος, ο οποίος πάντα βέβαια είχε την ίδια γνώμη, από τη στιγμή που είχε μεταβάλει τα πολιτικά πράγματα, με αποτέλεσμα να επιστρέψει από την εξορία ο Αλκιβιάδης, στο τέλος μέσω συνέλευσης έπεισε το πλήθος των στρατιωτών. Και αφού με ψήφο αποφάσισαν αυτοί για τον Αλκιβιάδη επιστροφή από την εξορία και αμνηστία, έπλευσε προς τον Τισσαφέρνη και επανέφερε τον Αλκιβιάδη στη Σάμο, επειδή νόμιζε [ότι] η μοναδική σωτηρία [είναι] εάν, για χάρη τους, απομακρύνει (αποσπάσει) τον Τισσαφέρνη από τους Πελοποννησίους.

Γ2. Η μεγαλοποίηση εκ μέρους του Αλκιβιάδη της επιρροής του στον Τισσαφέρνη εξυπηρετεί, βάσει του κειμένου, τις παρακάτω σκοπιμότητες.

α. για να τρομοκρατηθούν στην Αθήνα οι αρχηγοί της ολιγαρχικής παράταξης,

β. για να διαλυθούν οι ολιγαρχικές οργανώσεις,

γ. για να θεωρήσουν οι ευρισκόμενοι στη Σάμο στρατιώτες ότι έχει τίμιες (αγαθές) προθέσεις

δ. για να αποκτήσουν οι στρατιώτες περισσότερο θάρρος

ε. για να συκοφαντηθούν αυτοί που ήταν εχθρικοί προς τον Τισσαφέρνη, με αποτέλεσμα να χάσουν τις ελπίδες τους.

Γ3.α.

πλήθει(ν)

ἰδιαιτέραν-ἰδιωτέραν

πλεῖστα

ὕμᾱς αὐτάς

ὑπαρχόντων

ἐλπίδι

β. πέπεικε

ἐψηφισμένων

πεπλευκῶς

κατῆχε/ καταγήοχε

Γ4. α

- τὰ πράγματα: αντικείμενο του ρήματος μετέστησε
- ἄδειαν: αντικείμενο → ψηφισμένων
- ὡς τὸν Τισσαφέρην → εμπρόθετος προσδιορισμός κατεύθυνσης σε πρόσωπο → πλεύσας
- ἐκκλησίας: υποκείμενο → γενομένης
- τῶν μελλόντων: επιθετική μετοχή ως γενική αντικειμενική → ἐλπίδας
- οἴκοι: επίρρημα τόπου(στάση) → ἔχοντες
- τῷ Τισσαφέρνει: δοτική αντικειμενική → πολέμοιοι

β.

- πλεύσας: χρονική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο Θρασύβουλος
- ἐπεὶ ἔπλευσε

Επιμέλεια απαντήσεων: Βιολάκης Γιάννης, Φιλολόγος
Μπραουδάκη Φιλία, Φιλολόγος